

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ - KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
ALTYAPI VE REEL SEKTÖR İÇİN MALİ İŞBİRLİĞİ ARACI (ARMA)
USUL VE ESASLARI**

Amaç ve Kapsam

Madde 1 – (1) Türkiye Cumhuriyeti (T.C.) ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında, KKTC'nin iktisadi, idari, mali ve sosyal kalkınmasının sağlanması amacıyla aşağıda belirtilen politika alanlarındaki projeleri ve faaliyetleri uygulamak hususunda mutabık kalmıştır:

- (a) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kamu bünyesindeki kurum ve kuruluşların kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi,
 - (b) Ekonomi, sanayi ve ticaretin geliştirilmesi,
 - (c) Çevre, kültür ve turizmin korunması ve geliştirilmesi,
 - (d) Sivil toplumun desteklenmesi,
 - (e) İstihdam, sağlık, sosyal politikalar, eğitim, yükseköğretim ve insan kaynaklarının geliştirilmesi,
 - (f) Ulaştırma ve enerji altyapısının geliştirilmesi,
 - (g) Tarım ve kırsal kalkınmanın geliştirilmesi,
 - (h) İstatistik, bilişim ve teknoloji altyapısının geliştirilmesi,
- (2) Projeler ve faaliyetler işbu usul ve esaslarda belirtildiği şekilde yasal, idari ve teknik çerçeve içerisinde finanse edilir ve uygulanır.
- (3) Taraflar ilgili programların uygulamasını kolaylaştırmak için gerekli tedbirleri alır.

Dayanak

Madde 2 – (1) Bu Usul ve Esaslar;

- (a) T.C. Hükümeti ile KKTC Hükümeti arasında imzalanan İktisadi ve Mali İşbirliği Anlaşmasına ve
- (b) T.C. Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli “E” işaretli cetvelin 4'üncü maddesinin (a) bendinde yer alan “Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde sermaye giderleri, transfer giderleri ve diğer amaçlarla kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği emrine gönderilen ödeneklerin kullanım amaç, yöntem ve şartları Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılacak protokol ile tespit olunur” hükmüne dayanmaktadır.

Tanımlar

Madde 3 – (1) Bu Usul ve Esasların amaçlarına uygun olarak:

- a) Ankara Kaynaklı Projeler, T.C. kurumlarınca gerçekleştirilecek, ihalelerde ve ödemelerde T.C. mevzuatı geçerli olacak projeleri,
- b) Hibe Protokolü, mali yardımların uygulanması için belirlenen projeleri ve finansmana ilişkin temel unsurları içerecek şekilde taraflar arasında akdedilen protokolleri,

- c) Kalkınma ve Ekonomik İşbirliği (KEİ) Ofisi, T.C. Lefkoşa Büyükelçisinin başkanlığındaki proje ve faaliyetlerden sorumlu Ofisi,
- d) Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğü, 2019/13 sayılı Genelge kapsamında kurulmuş olan T.C. Cumhurbaşkanlığı Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğünü,
- e) KKTC Teknik Heyeti, KKTC Hükümeti bünyesinde mali yardımın programlanması ve uygulamasının takibine ilişkin Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında oluşturulan heyeti,
- f) Lefkoşa Kaynaklı Projeler, KKTC tarafından kendi mevzuatına göre yürütülen projeleri,
- g) Mali yıl, söz konusu yıl için 1 Ocak'tan 31 Aralık'a kadar olan süreyi,
- h) KKTC Yapısal Dönüşüm Stratejisi: KKTC Hükümeti tarafından makroekonomik amaçları, stratejik hedefleri ve reform eylemlerini içeren en az 3 yıllık bir planlar bütünü,
- i) Program, yıllık ve/veya çok yıllık olarak hazırlanan ve mali işbirliğine esas teşkil edecek olan reform eylemleri bütünü,
- j) Proje, Hibe Protokolü kapsamında finanse edilecek olan hizmet alımı, yapım, bakım ve onarım, tedarik bileşenleri ve/veya hibelerden oluşan iş ve eylemleri,
- k) Proje Detay Listesi, Hibe Protokolünün eki olacak şekilde yıllık olarak finanse edilecek tüm proje ve faaliyetlerin detaylandırıldığı belgeleri,
- l) T.C. Teknik Heyeti, iktisadi ve mali işbirliğinin uygulanması amacıyla 04.09.2019 tarihli ve 146662 sayılı T.C. Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı onayı ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Bakan Yardımcısı başkanlığında oluşturulan heyeti,
- m) Uygulama Birimleri, projelerin hazırlık ve uygulama süreçlerinden sorumlu olan T.C. ve KKTC kurumlarını

ifade eder.

Mali İşbirliğine İlişkin Yapı

Madde 4 – (1) İşbirliği aşağıda belirtilen kurumsal yapı ile uygulanır:

- (a) Kıbrıs İşlerinden Sorumlu T.C. Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı
- (b) Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğü
- (c) T.C. Teknik Heyeti
- (d) KEİ Ofisi
- (e) KKTC Teknik Heyeti
- (f) Uygulama Birimleri

Mülkiyet İlkesi

Madde 5 - (1) İşbu Usul ve Esasların uygulamasının mülkiyeti Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğüne aittir.

(2) Bu kapsamda stratejik planlama, programlamanın koordinasyonu, uygulamanın izlenmesi, mali işbirliğinin değerlendirilmesi T.C. Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğü uhdesindedir.

(3) T.C. Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğü:

(a) Mali yardıma ilişkin kamu kurumları arasında eşgüdümü sağlar.

(b) İşbu Usul ve Esaslarda yer alan işleyişin aksamadan devam etmesi ve programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımların atılması sağlar.

(c) Kalite yönetimi yaklaşımı ile programlama aşamasından, raporlama, izleme ve değerlendirme aşamalarına kadar tüm adımları kontrol eder ve hedeflerin program ve projelerde uygun bir şekilde ele alınması ve yapılan işlemlerin uygunluğu kapsamında:

(i) Sistemde herhangi bir iyileştirme gerekliliği varsa bunu saptar ve iyileştirmelerin vaktinde uygulanmasını sağlar.

(ii) Sonuç odaklı izleme yaklaşımı ile, proje ve program düzeyinde hedeflere ulaşılmasını sağlamak ve kaynakların etkin kullanımını temin etmek amacıyla devam eden ya da tamamlanmış projelere izleme misyonları gerçekleştirilmesini sağlar.

(4) KEİ Ofisi bu Usul ve Esaslarda yer alan işleyişi ve sürece ilişkin takvimi yakından takip eder, tüm çıktılarının zamanında üretilmesi için gerekli aksiyonları alır ve herhangi bir problem, aksama veya gecikme yaşanması durumunda Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğünü ivedilikle bilgilendirir.

Mali İşbirliğine İlişkin Genel İlkeler

Madde 6 – (1) Hibe Protokolü kapsamında gerçekleştirilecek mali işbirliği aşağıdaki ilkeler ile uyumlu olacak şekilde yapılır:

(a) Mali işbirliği, Ankara Kaynaklı Projeler ve Lefkoşa Kaynaklı Projelerin yönetim süreçlerine göre uygulanacak mevzuat hükümlerinde belirtilen bütçe usullerine uygun bir biçimde yapılır,

(b) Mali işbirliği; tespit edilen ihtiyaçlar, işbu Usul ve Esasların 1. maddesinde belirtilen politika alanları ve KKTC Hükümetinin idari, mali ve teknik kapasitesi ile uyumlu olur.

(c) Taraflarca mali işbirliğinin programlanması ve uygulamasının sahiplenilmesi önemle teşvik edilir ve yeterli düzeyde görünürlüğü sağlanır.

(2) Mali işbirliğinin sağlanması, işbu Usul ve Esaslar ile Hibe Protokolünden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlıdır.

(3) Projeler, belirli süre içerisinde ulaşılabilecek hedefleri ve gerçekleştirilecek faaliyetleri net olarak içerecek şekilde uygulanabilirlik ve sürdürülebilirlik ilkeleriyle planlanır; elde edilen sonuçlar belirli, ölçülebilir, gerçekçi ve zamana bağlı göstergelerle değerlendirilir.

(4) Ankara Kaynaklı projelerden T.C. kurumlarınca gerçekleştirilecek olanların ihalesi ve ödemeleri Türkiye’de yapılacak olup, ihalelerde ve ödemelerde T.C. mevzuatı geçerlidir. Ankara Kaynaklı olarak gösterilen projelerin ihalelerine T.C. mevzuatının izin verdiği durumlarda KKTC menşeli isteklilerin de katılmasına imkân tanınır.

(5) Lefkoşa Kaynaklı olarak gösterilen projeler, KKTC tarafından kendi mevzuatına göre yürütülür.

(6) İşbu Usul ve Esaslara ilişkin alt düzenlemeler yapılabilir.

Mali İşbirliğinin Programlanması

Madde 7 - (1) Mali işbirliğinin programlanması tek ve/veya çok yıllık olarak Hükümetler arasında ortaklaşa yapılır. Programlar, KKTC tarafından hazırlanan KKTC Yapısal Dönüşüm Stratejisi dikkate alınarak hazırlanır.

(2) Lefkoşa Kaynaklı altyapı ve reel sektör projeleri için bu Usul ve Esasların 1. maddesinde belirtilen politika alanları kapsamında ve Programa dayalı olarak Uygulama Birimleri tarafından taslak proje dokümanları öncelik sırası belirtilerek hazırlanır ve KKTC Maliye Bakanlığına iletilir. KKTC Teknik Heyetinin bilgisi dahilinde, KKTC Maliye Bakanlığı taslak proje dokümanlarını uygun formatta KEİ Ofisine iletir.

(3) KEİ Ofisi taslak proje detay listesinde yer alan proje ve faaliyetlerin 1. Maddede belirtilen politika alanları ve Programdaki hedefler ile uyumu, uygunluk düzeyi, geçmişte finanse edilmiş projeler ile ilişkisi, KKTC Hükümetinin idari, mali ve teknik kapasitesi, bütçe kısıtları gibi hususları göz önünde bulundurarak uygun gördüğü proje ve faaliyetleri belirler ve taslak proje detay listesini hazırlayarak T.C. Teknik Heyetine iletir.

(4) T.C. Teknik Heyetinin gerek gördüğü durumlarda taslak proje detay listesi altında teklif edilen proje ve faaliyetlerin değerlendirilmesine ilişkin geçici sektörel çalışma komiteleri kurulabilir. Çalışma komiteleri ilgili kurum temsilcilerinden, ekonomik, sosyal ve çevresel ortaklar gibi diğer paydaşlardan oluşabilir. Bu durumda sektörel çalışma komitelerinin değerlendirme raporları T.C. Teknik Heyetine sunulur. Raporlar doğrultusunda taslak proje detay listesine ilişkin karar T.C. Teknik Heyeti tarafından alınır.

(5) KEİ Ofisi, kararı alınan taslak proje detay listesi doğrultusunda, ilgili yıl için Hibe Protokolünü hazırlayarak T.C. Teknik Heyetine iletir. T.C. Teknik Heyeti Hibe Protokolüne nihai şeklini verir ve ekinde yer alan proje detay listesi ile birlikte Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğüne iletir. Nihai hali verilen Hibe Protokolü ile ekinde yer alan proje detay listesi Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğüne Kıbrıs işlerinden sorumlu T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcılığı Makamının onayına sunulur.

Bütçe ve Harcamaya İlişkin Genel Esaslar

Madde 8 – (1) Mali işbirliği yönetiminde sürdürülebilir mali yönetim ve şeffaflık ilkeleri gözetilir ve işbirliğinin görünürlüğü temin edilir.

(2) KKTC Hükümeti, Proje ve faaliyetlerin amaçlanan faydalara ulaşmasını sağlamak amacıyla:

- (a) Etkin bir kontrol sistemi tesis edip işleyişinin devamlılığını sağlar,
- (b) Projeler için iş yükünün gerektirdiği nitelik ve nicelikte insan kaynağı tahsis eder ve kurumlarında proje yönetim yapılanmasını tesis eder,
- (c) Tahakkuk eden harcamaların ve ödemelerin açıkça ayrı tutulduğu, zamanında ve düzenli bir şekilde görülebileceği, doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgi sağlayan bir muhasebe sistemi kullanır.

(3) Ödemeler ilgili dönem için tahsis edilen kaynakla sınırlı olacak şekilde yapılır. Ödemeler, ara ödemeler ve/veya nihai bakiyenin ödenmesi şeklinde yapılır. İş avansı verilmesi gereken durumlarda süreç aynı şekilde işletilir.

(4) KKTC'ye hibe edilmek üzere tefrik edilmiş olan ödenekler KKTC makamları ile istişare edilmek suretiyle T.C. Teknik Heyeti kararına istinaden mevcut hibe ödenekleri ile kredi ödenekleri tertibine aktarılabilir.

(5) KKTC'de kullanılacak olan hibeler, T.C. Teknik Heyeti kararına istinaden T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği hesabına nakit olarak aktarılır. KEİ

Ofisi, nakit yönetimini sağlamak amacıyla, T.C. Teknik Heyetinin bir sonraki kararında gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak kaydıyla alt hesaplar arasında aktarma yapabilir.

(6) Proje ve faaliyetler için KEİ Ofisi'nden uygunluk ve ödenek blokesi talebinde bulunulur. KEİ Ofisi ilgili sektör Uzman Müşaviri bloke ettiği tutarları bilgi sistemleri üzerinden Kıbrıs İşleri Koordinatörünün onayına sunar. Akabinde KEİ Ofisi Koordinatörü tarafından onaylanan blokelere KKTC tarafına iletilir.

(7) Projeler ve faaliyetler gerçekleştirildikçe KKTC makamlarınca düzenlenecek harcama belgesi (hakediş) KEİ Ofisi tarafından incelendikten sonra, uygun görülenler Hazine ve Muhasebe Dairesinin bağlı olduğu Bakanlığa, uygun görülmeyenler yazıyla ilgili idareye gönderilir. Yapılacak ödemelerin karşılanabilmesi için T.C. Ziraat Bankasındaki T.C.-KKTC Yatırım Hesabından aynı Bankadaki KKTC Hazine ve Muhasebe Dairesi Yatırım Harcamaları Hesabına yeteri kadar ödenek belli periyotlar dahilinde aktarılır. Uygun görülerek Hazine ve Muhasebe Dairesine gönderilen harcama belgeleri Hazine ve Muhasebe Dairesi tarafından en geç 15 gün içerisinde incelenerek Ödeme Listesi oluşturulur. KEİ Ofisinin onayını alan söz konusu Ödeme Listesindeki tutarlar KKTC Hazine ve Muhasebe Dairesi Yatırım Harcamaları Hesabından ödenir. İş avansı verilmesini gerektiren durumlarda da süreç aynı şekilde işletilir.

(8) Yapılacak ödemelerin karşılanabilmesi için yeterli kaynak T.C. Ziraat Bankasındaki T.C.-KKTC Reel Sektör Hesabından aynı Bankadaki KKTC Maliye Bakanlığı Hazine ve Muhasebe Dairesi Reel Sektör Hesabına T.C. Lefkoşa Büyükşehirliğinin onayıyla aktarılır. Reel sektör projelerinin ödenek, aktarma, avans ve harcama işlemleri bu Usul ve Esasların yatırım projeleri için belirlenmiş usullerine göre yapılır.

(9) Finansman kaynağına bakılmaksızın KKTC bütçesinden reel sektörün desteklenmesi amacıyla oluşturulan program kredi ve hibeleri için KEİ Ofisinin uygun görüşü alınır.

(10) T.C. tarafından önceki yıllarda Reel Sektörün Desteklenmesi veya Altyapı Projeleri için kullanılan kredi veya hibe tutarlarından geri dönen taksit, iade, faiz vb. KKTC Merkez Bankasındaki Reel Sektörün Desteklenmesi geri dönüş hesaplarında toplanır ve Reel Sektörün Desteklenmesi alanına tahsis edilen kaynaklara eklenerek bu maddeye göre kullanılır.

(11) Diğer yardım tertiplerinden T.C. Teknik Heyeti kararıyla belirlenen kaynakların mevcut veya yeni açılacak yatırım projelerine tahsisi, Ankara Kaynaklı projeler arasında yapılacak ödenek aktarmaları, Ankara Kaynaklı projeler ile Lefkoşa Kaynaklı projeler arasında yapılacak ödenek aktarmaları ve Ankara Kaynaklı veya Lefkoşa Kaynaklı projelerden yeni açılacak projelere yapılacak ödenek aktarmaları; KKTC makamları ile istişare edilerek KEİ Ofisinin teklifi, T.C. Teknik Heyetinin kararı ve Kıbrıs İşlerinden sorumlu T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısının Onayı ile gerçekleştirilir.

(12) Lefkoşa Kaynaklı projeler ve Programda yer alan alt projeler ile Reel Sektör projeleri detay listesinde yer alan alt projeler arasında yıl içinde ihtiyaç duyulacak ödenek aktarmaya ve yeni alt proje eklemeye KKTC makamları ve Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğü ile istişare etmek suretiyle KEİ Ofisi yetkilidir.

(13) Savunma ödemelerinin karşılanabilmesi için T.C. Ziraat Bankasındaki T.C.-KKTC Savunma Hesabından aynı Bankadaki KKTC Hazine ve Muhasebe Dairesi Savunma Harcamaları Hesabına yeteri kadar ödenek aktarılır ve ödemeler bu hesaptan yapılır. İş avansı

verilmesini gerektiren durumlarda da süreç aynı şekilde işletilir. Savunma ödeneklerinin alt kalemleri arasında yapılacak aktarmalar KEİ Ofisi tarafından sonuçlandırılır.

(14) T.C. tarafından önceki yıllarda Mali Sektörün Desteklenmesi amacıyla sağlanan ve KKTC Hazinesi üzerinden bankaların ve Personel Yardımlaşma Kooperatifinin (PEYAK) tasfiyesi için kullanılan kaynaklardan, tasfiyeyi sağlayan idarelerce KKTC Hazinesine geri ödenen tutarlar, KKTC Merkez Bankasındaki “Mali Sektör Geri Dönüş” hesabında toplanır. Bu hesapta toplanan tutarlar KKTC Hazinesinin KKTC Merkez Bankasından ve bankalardan 31/12/2001 tarihine kadar almış olduğu Hazine garantili KİT Borçları dahil olmak üzere borçların geri ödemelerinde ve reformların finansmanında kullanılmak amacıyla KKTC Merkez Bankasının teklifi ve T.C. Teknik Heyeti’nin kararıyla, KEİ Ofisi tarafından serbest bırakılmak suretiyle kullanılır.

(15) KKTC Hükümetinin veya KEİ Ofisinin lüzum görmesi ve teklifi üzerine KKTC’de geçici olarak görevlendirilen T.C. kamu kurum ve kuruluşları personeline ödenecek geçici görev yolluğu, kira desteği, koordinatörlük tazminatı, ek ders ücreti gibi ek ödemelerin oran ve tutarları ile ödeme usul ve esasları Kıbrıs İşlerinden sorumlu T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısının Onayı ile belirlenir ve Lefkoşa Kaynaklı ilgili projelerden ödenir.

(16) T.C. kamu kurum ve kuruluşlarının iki ülke arasında imzalanan İktisadi ve Mali İşbirliği Anlaşmaları ile protokoller gereği KKTC’de proje yapmasının öngörülmesi halinde, ilgili kurum ve kuruluşun projesini, projeleri için belirlenmiş olan uygulamalardan birine göre gerçekleştirmesini teminen, kurumun talebine istinaden kullanılacak kaynak, Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğüne bilgi verilmek suretiyle, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından KKTC’ye yapılan yardımlarla ilgili tertibe aktarılır veya eklenir.

(17) T.C. tarafından hibe amaçlı ayrılan kaynakların T.C. Lefkoşa Büyükelçiliği banka hesabında oluşan faiz gelirleri Reel Sektör Geri Dönüş Hesabına aktarılır ve bu Usul ve Esaslar çerçevesinde kullanılır. KKTC Hazinesinin harcaması amacıyla hazır tutulan kaynaklar için oluşturulan ihtiyat hesaplarında oluşacak faiz gelirleri ise belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yardımların yönetim giderlerinde kullanılır.

(18) Ankara Kaynaklı projeler için tahsis edilen kaynaklar, T.C. yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı “E” işaretli cetvelin 4’üncü maddesinin (a) bendi çerçevesinde; projeyi gerçekleştirecek idarenin genel bütçe kapsamındaki kamu idaresi olması halinde T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca ödenek aktarması suretiyle, bunların dışında bir idare olması halinde Türkiye’de T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından, KKTC’de KEİ Ofisi tarafından nakit aktarımı suretiyle yapılır.

(19) Önceki yıllarda tahakkuk edip ödenemeyen Ankara Kaynaklı projelerin hakedişleri işbu Usus ve Esaslar çerçevesinde ödenir.

Bilgilendirme ve Görünürlük

Madde 9 – (1) Görünürlük ve iletişim faaliyetleri, projelerin varlığının ve katma değerinin bilinirliğini sağlamak suretiyle projeler ve T.C.-KKTC işbirliğine yönelik genel kamuoyu bilincini desteğini güçlendirmeyi, ilgili hedef kitlelere yönelik projelerin etkinliğinin sağlanmasını ve etkilerinin sürdürülebilirliğini amaçlar.

(2) KKTC Hükümeti mali işbirliği kapsamındaki proje ve faaliyetler hakkında kamuoyuna bilgilendirme yapar ve görünürlüğü sağlar.

İzleme ve Raporlama Faaliyetleri

Madde 10 – (1) KKTC Teknik Heyetince görevlendirilen İzleme Ekipleri proje faaliyetlerine ilişkin yerinde kontrol ve izleme faaliyetleri yapar. KKTC Teknik Heyeti bu izleme faaliyetleri neticesinde uygulamaya ilişkin altı aylık ilerleme raporları hazırlar ve KEİ Ofisine iletir.

(2) KEİ Ofisi gerektiğinde proje faaliyetlerinin izlenmesi amacıyla yerinde kontrol ve izleme faaliyetlerinde bulunabilir. KEİ Ofisi bu kapsamda gerektiğinde teknik hizmet desteği alabilir.

(3) KEİ Ofisi izleme faaliyetleri sonucunda oluşan izleme raporları ve KKTC Teknik Heyeti tarafından sunulan altı aylık ilerleme raporları doğrultusunda oluşturulacak KEİ Ofisi değerlendirme raporu T.C. Teknik Heyeti'ne iletir.

(4) T.C. Teknik Heyetinin yetkilendireceği T.C. kurum ve kuruluşları, proje faaliyetlerinin uygunluk değerlendirmesi amacıyla; proje ara ve nihai çıktılarının kontrolü ve proje sürecinin izlenmesi için yerinde kontrol ve izleme faaliyetlerinde bulunabilir.

(5) T.C. Teknik Heyeti projelerin son ödemelerini takip eden 5 yıl içerisinde kaynakların etkin kullanımı ve projelerin sürdürülebilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak maksadıyla KEİ Ofisinden veya ilgili kurumlardan oluşan izleme heyetlerinden izleme ve değerlendirme faaliyetleri gerçekleştirmesini isteyebilir.

(6) KKTC Teknik Heyeti mali yılsonunu izleyen Şubat ayının sonuna kadar ilgili döneme ait yıllık genel raporunu Kıbrıs İşleri Koordinatörlüğü ve T.C. Teknik Heyetine sunulmak üzere KEİ Ofisine iletir. Bu raporun içeriğinde:

- (a) Gerçekleştirilen işlemlerin mali işbirliğinin amaçlarına uygunluğu,
- (b) Faaliyetlerin uygulanmasında, istenen koşulların karşılanmasında ve sürdürülebilirliğin temininde karşılaşılan sorunlar, alınan/planlanan tedbirler,
- (c) Hedef ve göstergelere ilişkin bilgiler,
- (d) Temel başarıların bir özeti,
- (e) Harcamaların tutarları ve nitelikleri,
- (f) Gelecek döneme ilişkin risk değerlendirmeleri
- (g) Düzeltici/ek eylemlere ilişkin öneriler

yer alır.

(7) KKTC Teknik Heyetince ay sonu bütçe gerçekleştirmeleri ile cari ayın bütçe gelir-gider tahmin özeti her ayın beşine kadar KEİ Ofisine iletir.

Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Hükümler

Madde 11 – (1) Tüm Uygulama Birimleri yeterince detaylandırılmış bir denetim izi sağlamak için ilgili bütün bilgilerin hazır bulunmasını temin eder. Bu bilgiler, ödeme taleplerinin onaylanması, ilişkili taleplerin muhasebesinin tutulması ve ödenmesi, teminatlar ve borçlar ile ilgili işlemlere dair belgeye dayalı kanıtları içerir.

(2) Hibe Protokolünün uygulanması ile ilgili olarak projelerin uygunluğu, etkinliği ve sürdürülebilirliğine yönelik ölçme ve değerlendirme yetkisi T.C. Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı uhdesindedir.

(3) Bu faaliyetlerin kapsamı aşağıdaki gibidir:

- (a) Uygulama Birimleri tarafından yapılan ihale ve sözleşmelerin kontrolü,

- (b) Mali yönetim dâhil olmak üzere sözleşmelerin uygulaması ve yürütülen faaliyetlerin kontrolleri,
- (c) Yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişine ilişkin gözetim.
- (4) Bu kapsamdaki ziyaretler KKTC tarafına bildirimde bulunmak suretiyle gerçekleştirir.
- (5) Elde edilen bulgular T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcılığına sunulur. Bu bulgular izleyen programlama ve uygulama döngüsünde ve ayrıca kaynak tahsisine yönelik kararlarda dikkate alınır.
- (6) Uygulama Birimleri, elektronik ortama aktarılmış veriler dâhil olmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgeleri temin eder ve çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli önlemleri alır.

Yürürlüğe İlişkin Hükümler

Madde 12 – (1) İş bu Usul ve Esaslar “2020 Yılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İktisadi ve Mali İşbirliği Anlaşması” ile eklerinin ayrılmaz bir parçası olup, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte yürürlüğe girecektir.